

Voimassa 1.6.1959 alkaen

Ehdot liittyvät 12 p:nä toukokuuta 1933 annettuun vakuutuslakia (myöhemmin VakL)

Vakuutuksenantajan vastuun laajuus

1 § Vakuutuksenantaja korvaa näiden vakuutusehtojen mukaisesti vahingon, jonka vakuutetussa metsässä aiheuttavat:

- a) palo, sen sammutustoimenpiteet tai salamanisku, vaikkei paloa olisi syntynytkaan:
 - puustolle,
 - vakuutetusta metsästä kaadetulle, vakuutuksenottajan omistamalle puutavaralle, kantoarvon mukaan hinnoitettuna, jos puutavara on hakkuupaikalla siten kuin se valmistettaessa on ensi kädessä sinne jätetty, sekä
 - metsämaalle, tuottoarvon mukaan hinnoitettuna, jos metsämaan tuottokyky on palon johdosta ilmeisesti huonontunut;
- b) myrsky tai lumi puustolle aloilla, joilla vahinko laadultaan ja laajuudeltaan on muodostunut sellaiseksi, että keinollinen metsittäminen on pidettävä metsänhoidollisesti tarpeellisenä, tai tuhkohoidissa, joissa ne ovat vioittaneet vähintään kymmentä rinnankorkeudelta yli 10 cm läpimittaista puuta puolen hehtaarin suuruisella ympyränmuotoisella alalla siten, että vioittuneet puut on kaadettava; tai
- c) hirvet tai hyönteiset taimikolle (valtapituus korkeintaan seitsemän metriä), jos vahinko laadultaan ja laajuudeltaan on vakuutusaikana muodostunut sellaiseksi, että keinollinen metsittäminen on pidettävä tuhoalueella metsänhoidollisesti tarpeellisenä.

2 § Vakuutuksen perusteella ei kuitenkaan korvata vahinkoa, joka on sattunut sodan, maahan hyökkäyksen, vihollisen toimenpiteiden, sodantapaisten toimien, olipa sota julistettu tai ei, metelin, kapinan, vallankumouksen, sisällissodan tai valanastajien toiminnan tahi maanjäristyksen taikka atomien energian vapautumisen johdosta.

Vakuutus sopimus

3 § Hyväksytystä vakuutuksesta annetaan vakuutuskirja.

Jos vakuutuksenottaja havaitsee vakuutuskirjassa virheen tai puutteellisuuden taikka muuten haluaa tehdä huomautuksen vakuutuskirjaa vastaan, hänen tulee 14 päivän kuluessa vakuutuskirjan vastaanottamisesta lukien kirjallisesti ilmoittaa siitä vakuutuksenantajalle saadakseen vakuutuskirjan oikaistuksi tai sopimuksen raukeamaan.

Vakuutusaika ja -maksu

4 § Vakuutuksenantajan vastuu alkaa vakuutuskirjassa mainittuna ajankohtana ja jatkuu edelleen lukuun ottamatta niitä tapauksia, joista näissä vakuutusehdoissa ja sosiaaliministeriön vahvistamissa perusteissa on erikseen määrätty.

5 § Vakuutusmaksu on suoritettava vakuutuksenantajalle vakuutuskirjassa määrättyinä erinä ja aikoina. Ellei vakuutusmaksua ole suoritettu kuukauden kuluessa erääntymispäivästä, korotetaan maksua 1/2 prosentilla jokaista erääntymispäivän jälkeen alkanutta kuukautta kohden.

6 § Vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus heti päättyväksi, jos vakuutuksenantaja on korottanut vakuutusmaksua tai vahingonvaaran lisääntymisen takia ilmoittanut toistaiseksi vapautuvansa vastuusta. Vakuutuksenottaja on tällöin oikeutettu sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti laskettuun vakuutuksen takaisinosuuteen.

Vakuutuksenottajalla on myös oikeus lopettaa vastaisten vakuutusmaksujen suorittaminen, ja on hänen siinä tapauksessa tehtävä tästä vakuutuksenantajalle kirjallinen ilmoitus vähintään kolme kuukautta ennen seuraavaa erääntymispäivää. Hän on täl-

löin oikeutettu sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti laskettuun vapaakirjaan.

Vahingonvaaran lisääntyminen

7 § Jos vahingonvaara lisääntyy sen johdosta, että vakuutuksenottajan ilmoittamassa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa tapahtuu muutos, tahi jos vahingonvaara muusta syystä ilmeisesti lisääntyy, vakuutuksenottajan on siitä viipymättä ilmoitettava vakuutuksenantajalle. Ilmoituksen laiminlyönnistä on VakL 45-47 §:n säätämät seuraamukset.

Kun vahingonvaara edellisessä kohdassa mainitulla tavalla on lisääntynyt, vakuutuksenantajalla on oikeus korottaa vakuutusmaksua tai vapautua vastuusta siksi, kunnes vaaran lisääntymisen aiheuttama seikka on poistettu huomioon ottaen, mitä jäljempänä 22 §:ssä määrätään.

Maksun määräämisperusteiden muutos

8 § Milloin maksun määräämisperusteissa tapahtuu muutos, joka johtaa vakuutusmaksun alenemiseen, vakuutuksenottaja on oikeutettu anomuksesta saamaan vastaavan hyvityksen, joka lasketaan muutoksen voimaantulohetkestä, ja annetaan maksuttoman lisävakuutuksen muodossa korottamalla alkuperäistä vakuutusmäärää vakuutusmaksujen suhteessa.

Jos vakuutuksenottaja kuitenkin osoittaa, että metsän tulisi ilmeisesti ylivakuutetuksi, hyvitys annetaan vakuutusarvon ylittävältä korotusmäärän osalta takaisnostoarvon palautuksena ja lisäksi vielä erääntyvien vakuutusmaksujen alennuksena seuraavasti:

- Vakuutusarvon ylittävältä korotusmäärän osalta palautetaan sen takaisnostoarvo laskettuna alentuneen taulustomaksun mukaisesti.
- Vielä erääntyvät maksut lasketaan alentuneen taulustomaksun mukaisesti.
- Kohdassa a) mainittu hyvitys voidaan vähentää erääntyvistä maksuista ottamalla lisäksi huomioon vakuutuksenantajalle tuleva korkohyvitys.

Omistajan vaihdos ja maankäytön muuttaminen

9 § Jos vakuutettu metsä kokonaan tai osaksi siirtyy toiselle omistajalle, tulee tämä entisen omistajan tilalle vakuutuksenottajana, ellei toisin sovi. Omaisuuden siirrosta on uuden omistajan viipymättä ilmoitettava vakuutuksenantajalle.

10 § Jos vähintään kolmasosa vakuutetun metsän alasta on raivattu pysyvästi muuhun tarkoitukseen kuin metsän kasvattamiseen, tai se on pakkoluovutettu toiselle omistajalle, vakuu-

tuksenottaja on oikeutettu jäljelle jäävän metsän vakuutusarvon ylittävältä osalta sosiaaliministeriön vahvistamien perusteiden mukaisesti laskettuun vakuutuksen takaisnostoarvoon.

Vahingon ilmoittaminen

11 § Vahingon tapahduttua vakuutuksenottajan on siitä viipymättä ilmoitettava vakuutuksenantajalle sekä muutenkin toimitettava vakuutuksenantajalle tämän vaatimat, vahingon selvittelyä varten tarpeelliset tiedot.

Vakuutuksenantaja on vastuusta vapaa, ellei ilmoitusta vahingosta ole tehty kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun vakuutuksenottaja on saanut tiedon vahingosta.

12 § Jos vakuutuksenantaja pitää tarpeellisenä korvauskysymyksen ratkaisua varten saada metsäpalovahinkoa koskevan poliisitutkintapöytäkirjan, vakuutuksenottajan on omalla kustannuksellaan toimitettava vakuutuksenantajalle sanottu pöytäkirja.

13 § Ennen kuin vahingon suuruus on todettu, alkioon vakuutuksenottaja vakuutuksenantajan luvattu ryhtykö vahinkoaluetta raivaamaan, vahingoittunutta metsää kaatamaan tai käyttämään, alkioonkää muihinkaan toimenpiteisiin, jotka saattavat vaikeuttaa vahingon suuruuden toteamista.

Korvausperusteet ja vahingon arvioiminen

14 § Vahingonkorvaus, joka käsittää vain metsän välittömän taloudellisen arvon menetyksen, alkioon tuottako voittoa vakuutuksenottajalle.

Milloin vakuutusmäärä on vakuutetun metsän puuston arvoa alempi, vakuutuksenantajan on velvollinen korvaamaan vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja puuston arvon välinen suhde osoittaa.

15 § Vahingon arvioinnin perusteena ovat arvot ennen ja jälkeen vahinkotapahtuman. Arvojen määrittämisen on pohjaututtava vahingon sattuessa vahinkoalueella käypiin kantohintoihin ja metsittämiskustannuksiin.

16 § Jos sama metsä on vakuutettu toisissakin vakuutusyhtiöissä, vakuutuksenottaja on velvollinen korvausta hakiessaan antamaan tarkat tiedot näistä vakuutuksista.

17 § Kysymys siitä, ovatko 1 §:ssä mainitut edellytykset vahingon korvaamiselle olemassa, sekä kysymys arvoista ennen ja jälkeen vahinkotapahtuman on, jos jompikumpi asianosaisista sitä vaatii, jätettävä välimiesten ratkaistavaksi, jotka valitaan sillä tavoin kuin laki välimiesmenettelystä määrää. Puheenjohtaja ei kuitenkaan osallistu sellaisten kysymysten käsitteelyyn, joista asianosaisten valitsema välimiehet ovat päässeet yksimielisyyteen.

Välimiesten arvioita ei kummallakaan asianosaisella ole valtaa moittia. Välimiesten päätöksellä muus- ta kuin 1 mom.:ssa mainituista kysymyksistä ei ole velvoittavaa voimaa.

Välimiesmenettelystä aiheutuneet kustannukset suoritetaan siten, että kumpikin asianosainen mak- saa yksin korvauksen valitsemaalleen välimiehelle ja muut kulut jaetaan tasan vakuutuksenantajan ja va- kuutuksenottajan kesken, ellei välimiesoikeus toisin määrää.

18 § Vakuutuksenantaja on vapaa vastuusta sitä kohtaan, joka tahallisesti tai törkeällä huolimatto- muudellaan on aiheuttanut vahingon taikka osallis- tunut tällaiseen menettelyyn, sekä myös sitä koh- taan, joka vahingon jälkeen vilpillisesti on ilmoitta- nut väärin tai jättänyt ilmoittamatta tai salannut sel- laisen seikan, jolla on merkitystä vahinkoa arvostel- taessa (vrt. VakL 18 ja 23 §).

Vahingonkorvauksen suorittaminen

19 § Vakuutuksenantajan on täytettävä vahin- gosta johtuva maksuvelvollisuutensa kuuden viikon kuluessa siitä, kun hän on saanut ilmoituksen vahin- gosta; älköön kuitenkaan suoritusta vaadittako, en- nen kuin neljä viikkoa on kulunut 11 ja 12 §:ssä ja VakL 22 §:ssä mainittujen selvitysten toimittamis- ta.

Korvauksen suorittamisen kautta siirtyvät kaikki va- kuutuksenottajalle vahingon perusteella kolmatta miestä kohtaan ehkä olevat saamis- ja muut vaati- mukset korvauksen määrään asti vakuutuksenanta- jille.

Jos korvaus on suurempi kuin kymmenesosa vakuu- tusmäärästä, korvausta ei makseta vakuutuksenotta- jalle ennen kuin hän on näyttänyt, että kiinteistö on vapaa metsänhakkuuoikeuteen tai kiinteistöön muu- ten velan vakuudeksi vahvistetusta kiinnityksestä taikka että kaikki kiinnityksenhaltijat ovat antaneet suostumuksensa korvauksen suorittamiseen.

20 § Vakuutuksenottaja on, ellei toisin sovi- ta, velvollinen pitämään kaiken vahingoittuneen ja vahingoittumattoman, vahingosta jäljellejääneen puuston ja puutavaran.

21 § Jos vakuutuksenottaja on tyytymätön va- kuutuksenantajan vahingonkorvauspäätökseen muil- ta osin kuin 17 §:n 1 mom.:ssa mainituissa kysy- myksissä, ja vakuutuksenantaja on kirjallisesti ke- hottanut häntä määrääjässä, vähintään kuuden kuu- kauden kuluessa, haastamaan vakuutuksenantajan korvausasiassa asianomaiseen tuomioistuimeen, mutta haastetta ei ole laillisesti toimitettu tai näin vireille pantua juttua saatettu loppuun, niin vakuu- tuksenottaja on menettänyt oikeutensa.

Erinäisiä määräyksiä

22 § Vakuutuksenantajan vastuu keskeyttämi- sestä on vakuutuksenottajalle lähetettävä kirjallinen ilmoitus vähintään 14 päivää ennen keskeytyksen alkamista.

23 § Kiinnityksenhaltijan oikeuksiin nähden on voimassa, mitä VakL 86 §:ssä on säädetty.

24 § Milloin vakuutuksenottaja ei ole samalla vakuutuksensaaja, on vakuutuksensaajaan nähden soveltuvin kohdin voimassa, mitä näissä ehdoissa on sanottu vakuutuksenottajasta.

25 § Voitonjako tapahtuu sosiaaliministeriön erikseen vahvistamien perusteiden mukaisesti.

26 § Ellei näissä vakuutusehdoissa ole toisin määrätty, noudatetaan vakuutuslainsäätelyn sää- nöksiä.

27 § Sen lisäksi, mitä näissä vakuutusehdoissa on sanottu, noudatetaan sosiaaliministeriön vahvis- tamia aineisen metsävakuutuksen perusteita.

